

Een ecosysteem creëren met mob-grazen

In Duitsland is een praktijkonderzoek gestart naar ‘mob-grazen’, een beweidingssysteem waarbij kortstondig geweid wordt in lang gras. Het systeem moet de grasmat beter bestand maken tegen droge periodes.

TEKST JAAP VAN DER KNAAP

Mob-grazen is een relatief onbekend weidesysteem, dat in Noord-Amerika gebruikt wordt bij vleesvee. Het basisprincipe is dat koeien intensief en kortstondig in een perceel met erg lang gras grazen, waarna het perceel een lange periode krijgt om te herstellen. Op het Duitse onderzoeksbedrijf Haus Riswick, vlak over de grens bij Nijmegen, is een praktijkonderzoek gestart met melkvee. ‘De drie droge zomers van 2018 tot en met 2020 waren voor onze regio een drama voor de grasgroei’, vertelt Anne Verhoeven, graslandonderzoeker bij Haus Riswick, over de aanleiding van het onderzoek. ‘We hebben afgelopen twintig jaar alle beweidingssystemen wel een keer getest, maar we zagen in dat we vanwege klimaatverandering moesten gaan bedenken hoe we in droge jaren ook zonder berekening nog grasgroei konden realiseren.’

Het is voor Verhoeven de uitdaging om te kijken of mob-grazen ook werkt bij melkvee. ‘Wat ik in elk geval merk, is dat de koeien tevredener zijn dan bij het eerder geteste kurzrasen, waarbij ze veel harder moesten werken om verzadigd te raken.’

Een derde vertrapping

Op dit moment start de kudde van 45 biologische koeien met de derde graasronde. ‘De koeien krijgen elke twee dagen een halve hectare waarin we ze bij lang gras inscharen. Een derde van het gras nemen ze op, een derde vertrappen ze en een derde laten ze staan’, zo schetst Verhoeven de aanpak. Vervolgens blijft het perceel 50 dagen onbegraasd en onbemest voordat het koppel erin terugkeert.

Inscharen in langer gras lijkt daarmee op het intensieve beweidingssysteem van Pure Graze, maar Niek Bloemendal van Pure Graze ziet wel verschillen. ‘Bij mob-grazen wordt gewerkt met vaste percelen, terwijl wij stripgrazen adviseren. Daardoor kun je het aanbod beter sturen op de grasbehoefte van het koppel’, zo legt hij uit. Bloemendal adviseert ook een specifiek grasmengsel met diverse kruiden en vlindebloemigen, terwijl mob-grazing uitgaat van bestaand grasland. ‘Door een specifiek grasmengsel verhoog je de opbrengst van het perceel.’ Ook bij Pure Graze wordt na het grazen een lange rustperiode in acht genomen voor voldoende hergroei. Dat Haus Riswick gestart is met een onderzoek, juicht Bloemendal toe. ‘Voor Duitsland is dit echt nieuw. En hoe meer kennis er over komt, hoe beter het is.’

Bij de proefopzet in Duitsland wordt overigens wel geprobeerd de melkproductie op peil te houden. De koeien worden daarom maar een dagdeel geweid: van 17.00 tot 23.00 uur. Op stal krijgen ze 6 tot 8 kilo droge stof bijgevoerd. De veestapel had met 9000 kilogram melk voor biologische begrippen een hoge productie, maar de ervaring is inmiddels al dat deze zal dalen. ‘Maar het gaat niet alleen om de productie van melk: met mob-grazen creëer je een heel ecosysteem. Je stimuleert het bodemleven, de beworteling, de insecten en we werken aan het beter vasthouden van water’, aldus Verhoeven. ‘We onderzoeken daarom niet alleen de productiviteit van het grasland, maar ook die van de bodem, de biodiversiteit. Die drie droge jaren waren geen toeval, we moeten nadenken – omdenken – hoe we ons tegen langere periode van droogtes kunnen wapenen.’

Grazen in lang gras stimuleert de opbouw van organische stof in de bodem

